

Norsko

Během roku 2018 pokračoval trend pozvolného růstu norského hospodářství, který byl podporován nízkými úrokovými sazbami a rostoucí cenou ropy. Celková míra inflace se na počátku roku 2019 pohybovala lehce nad cílovými 2 %. Za jejím růstem v posledních měsících roku 2018 stála zejména zvyšující se cena elektrické energie. Ačkoliv cena norské koruny se ke konci roku 2018 propadla pod symbolickou hranici 10 NOK / 1 eur, v nadcházejícím období se očekává její postupné zhodnocování. Základní úroková sazba byla v září 2018, po více než dvou letech, navýšena z 0,5 % na 0,75 % a výhledově se počítá s jejím dalším navyšováním až na 2 % ke konci roku 2021.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	1,1	1,9	2,1	2,1	1,9	1,9
HDP/obyv. (USD)	70 651	75 389	82 372	82 772	84 428	85 728
Míra inflace (%)	3,6	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	4,7	4,2	3,8	3,7	3,7	3,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	14,1	22	34,4	34,7	35	35,3
Populace (mil.)	5,3	5,3	5,3	5,4	5,5	5,5
Konkurenceschopnost	11/138	11/137	16/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Norsko je spolu s Evropskou unií součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP). K 1. říjnu 2018 vstoupila v platnost dohoda mezi EU a Norskem o dodatečných obchodních preferencích pro obchod se zemědělskými produkty, které jsou jinak vyjmuty z působnosti dohody o EHP.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Norsko umístilo na 16. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik, dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Norska 2018 (2017),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 420 927	23,4	5 172 828	-14,5
7304	Trouby, duté profily ap, bezešvé, ze železa, oceli	1 759 065	9,3	530 865	231,4
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 718 854	9,1	1 437 751	19,6
9503	Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládanky	549 706	2,9	503 190	9,2
8702	Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče	418 781	2,2	33 652	1 144,4
8418	Chladničky boxy mrazicí aj. čerpadla tepelná	393 444	2,1	475 733	-17,3
7326	Výrobky ostatní z železa oceli	392 109	2,1	417 471	-6,1
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	364 721	1,9	238 489	52,9
9403	Ostatní nábytek a jeho části a součásti	357 692	1,9	593 707	-39,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	344 748	1,8	303 312	13,7
Celkem TOP 10		10 720 047	56,8	9 706 998	10,4
Celkem vývoz		18 871 277		18 229 874	3,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Norska 2018 (2017),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7601	Hliník surový (nepracovaný)	1 441 105	23,5	1 328 208	8,5
0302	Ryby čerstvé chlazené ne filé aj. rybí maso	1 217 692	19,9	1 394 811	-12,7
7202	Feroslitiny	536 273	8,8	711 269	-24,6
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	290 014	4,7	211 220	37,3
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé chlazené zmrazené	283 923	4,6	317 935	-10,7
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	228 489	3,7	207 807	10,0
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné, bodné	121 595	2,0	70 463	72,6
2905	Acyklické alkoholy a jejich halogen-, sulfo-, nitro- nebo nitrosoderiv	111 226	1,8	106 010	4,9
7606	Desky plechy ap. hliníkové o síle nad 0,2 mm	109 127	1,8	97 071	12,4
2804	Vodík plyny vzácné nekovy ostatní	92 805	1,5	144 366	-35,7
Celkem TOP 10		4 432 249	72,4	4 589 160	-3,4
Celkem dovoz		6 121 433		6 222 593	-1,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

V Norsku se stále razantněji prosazuje trend ekologizace v automobilismu. Od roku 2025 se počítá se zákazem registrace nových vozidel do 3,5 t s klasickým pohonem, poté bude možné přihlásit výhradně bezemisní automobily. Totéž bude platit pro městské autobusy a lehká užitková vozidla. Politickým cílem Norska je snížit objem emisí skleníkových plynů v dopravě o 50 % do roku 2030 a do roku 2050 se stát zcela bezemisní. Norové poptávají kvalitní a v náročných klimatických podmínkách odolné vozy s příznivým poměrem vybavení a ceny – typicky rodinné automobily pro sportovně orientované klienty. Velikost vozového parku v Norsku, která více než počet obyvatel odráží rozlehlost jeho území, obnáší trvalou poptávku po kvalitní provozní vybavení (pneumatiky a náhradní díly). Součástí environmentální koncepce v dopravě je zvýšení podílu pravidelné cyklistiky v mixu dopravních prostředků na úroveň 20 % ve velkých městech. V norských aglomeracích s příznivým terénním profilem se propaguje používání elektrokol, v některých případech i se subvencemi městských rad. Lidé jsou k cyklistice a častějšímu používání veřejné dopravy motivováni zpoplacením vjezdu automobilů do měst a stále se snižujícími rychlostními limity pro průjezd městskou zástavbou.

► Civilní letecký průmysl

Norsko v nadcházejícím období plánuje zvýšit objem letecké přepravy málo trvanlivého zboží. V současné době je např. vývoz mořských plodů a ryb z Norska z velké části realizován nákladní kamionovou dopravou. V souladu s ambiciózní klimatickou politikou bude Norsko v letecké dopravě postupně upřednostňovat elektrický pohon a biopaliva.

► Energetický průmysl

Od roku 2014 docházelo v Norsku k pozvolnému útlumu investic do ropného průmyslu. Během let 2017–18 se objem ročních investic ustálil na částce 155 mld. NOK (cca 410 mld. Kč). V roce 2019 se očekává zvrat dosavadního trendu a investice do ropného průmyslu by měly začít opětovně růst. Jedná se o příležitost zejména pro české společnosti z oblasti kovo zpracovatelského průmyslu. Výrobky tohoto odvětví mohou najít uplatnění při výstavbě nových těžebních zařízení a ropné a plynové infrastruktury. V souvislosti s naplňováním klimatických závazků Norsko čím dál tím více klade důraz na domácí spotřebu čisté elektrické energie. Poptávka po ní bude v nadcházejících letech růst a s ní i zájem norských energetických společností o investice do malých vodních elektráren, větrných turbín, transformátorů, uložišť elektrické energie a solárních panelů.

► Nábytkářský průmysl

Do nemovitostí investuje řada Norů volné prostředky vzhledem k nízkému úročení vkladů. Firmy z ČR mohou dodávat interiérové prvky pro developerské projekty v oblasti privátního, komunálního či kolektivního bydlení.

► Stavební průmysl

Pětina z celkového objemu stavebních výkonů se odehrává v dostupném teritoriu jižního Norska, zejména v metropolitní oblasti Oslo. V roce 2018 bylo v Norsku postaveno 31,5 tis. bytových jednotek.

Ačkoli Norové preferují bydlení v samostatně stojících rodinných domech, mezi novými projekty dominují nízkopodlažní řadové bytovky se startovními byty, u nichž typizace a standardizace projektů dovoluje snížení ceny i lepší využití parcel v žádaných lokalitách. Firmy z ČR se mohou prosazovat jako dodavatelé stavebních prvků pro developerské projekty v oblasti privátního, komunálního či kolejniho bydlení.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Více než 20 % norské práceschopné populace je zaměstnáno ve zdravotním sektoru či v odvětvích s ním úzce souvisejících. Na počátku 60. let minulého století ve zdravotnictví pracovalo kolem 65 000 osob, zatímco v roce 2017 to bylo již 582 000. V důsledku zvyšujícího se počtu seniorů, rozšiřování sítě zdravotních a nemocničních zařízení a celkové modernizace sektoru v posledních letech stát a obce vyčleňují stále větší množství finančních prostředků na zdravotní péči a s ní související investice. Během roku 2019 se očekává nárůst výdajů ve zdravotnictví o 4 mld. NOK (cca 10,5 mld. Kč). Poptávka bude zejména po ortopedických pomůckách, chirurgických nástrojích, inkubátorech a zdravotnických vozících.

► Železniční a kolejová doprava

Koncepce železniční reformy staví na demonopolizaci železnic. Stávající dominance přepravce NSB končí a provozování osobní i nákladní železniční dopravy v Norsku se otevírá konkurenci na základě licencí k provozu na jednotlivých tratích. Vláda nabídku tratí rozděluje do geografických balíčků. V první fázi přidělí koncese k dopravě v regionu jižní Norsko a v okolí města Stavanger. Nejprodělečnější trasy bude stát privatizovat až jako poslední; jako dosud bude na ztrátových tratích novým dopravcům finančně kompenzovat provozování osobních vlaků, které v rámci základní obslužnosti objedná. Dle d opravní koncepce do roku 2029 dojde zejména v jihovýchodním Norsku ke zvýšení kapacity tratí (zdvoukolejnění, elektrifikace, nové zabezpečovací systémy), které dovolí zavedení třicetiminutového taktového provozu v regionální dopravě a desetiminutového taktu v příměstské dopravě v Oslo. Plán mimo jiné dále počítá s výstavbou nové tramvajové trati v Bergenu a nové trasy metra v Oslo (Fornebu). Zvýšení kapacity drah v Norsku vyvolá potřebu nových hnacích vozidel i vagónů pro veřejnou dopravu. Do soutěží na provozování osobní a nákladní dopravy na jednotlivých tratích a na dodávky kolejových vozidel se budou moci hlásit též firmy z ČR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilový průmysl	HS 8427 - Vidlicové stohovací vozíky; ostatní vozíky vybavené zdvihacím nebo manipulačním zařízením
	HS 8703 - Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8711 - Motocykly a jízdní kola vybavená pomocným motorem, též s postranními vozíky
	HS 4011 - Nové pneumatiky z kaučuku

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7217 – Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7301 – Štětovnice ze železa nebo oceli, též vrtané, ražené nebo vyrobené ze sestavených prvků
	HS 7304 – Trouby, trubky a duté profily, bezešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 7306 – Ostatní trouby, trubky a duté profily ze železa nebo oceli
	HS 7308 – Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 7326 – Ostatní výrobky ze železa, oceli
	HS 8302 – Úchytka, kování ap. výrobky z obecných kovů k nábytku, dveřím, schodištím apod.
Nábytkářský průmysl	HS 4412 – Překližky, dýhované desky a podobné vrstvené dřevo
	HS 9403 – Ostatní nábytek a jeho části a součásti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulín
	HS 0207 – Maso a jedlé droby z drůbeže čísla 0105, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0708 – Luštěniny, též vyluštěné, čerstvé nebo chlazené
	HS 0710 – Zelenina (též vařená ve vodě nebo v páře), zmrazená
	HS 0801 – Ovoce a ořechy, též vařené ve vodě nebo v páře, zmrazené, též s přísávkem cukru nebo jiných sladidel
	HS 0201 – Hovězí maso, čerstvé nebo chlazené
	HS 2203 – Pivo ze sladu
Stavební průmysl	HS 3917 – Trubky, potrubí a hadice a jejich příslušenství z plastů
	HS 3918 – Podlahové krytiny, obklady stěn nebo stropů z plastů
	HS 3919 – Samolepící desky, listy, fólie, filmy, pruhy a pásy a jiné ploché tvary z plastů, též v rolích
	HS 3920 – Ostatní desky, listy, fólie aj. z plastů, nelehčené a nevyztužené ap. ani jinak nekomb.
	HS 6907 – Keramické dlaždice a obkládačky, obkládačky pro krby nebo stěny; mozaikové ap. výrobky
	HS 6910 – Keramické výlevky, koupací vany, umyvadla, bidety ap. zařízení
	HS 8205 – Ruční nástroje a nářadí, jinde neuvedené; pájecí lampy; svěráky ap. nářadí
	HS 8419 – Stroje, laboratorní přístroje, pro zpracovávání materiálů výrobními postupy změnou teploty
	HS 8464 – Obráběcí stroje pro opracování kamene, keramiky, ap. nerostných mat. stroje pro opracování skla za studena
	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken
	HS 9405 – Svítidla a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů
HS 9406 – Montované stavby	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a induktoři
	HS 8410 – Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
Civilní letecký průmysl	HS 8803 – Části a součásti výrobků čísel 8802
Železniční a kolejová doprava	HS 4406 – Pražce dřevěné železniční ap.
	HS 7302 – Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8602 – Ostatní lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních, tramvajových tratí, traťovou službu, s vlastním pohonem
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
	HS 8607 – Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Zdravotní a farmaceutický průmysl	HS 8608 – Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9021 – Ortopedické pomůcky a přístroje, včetně berlí, chirurgických pásů a kýlních pásů; dlahy a jiné prostředky k léčbě zlomenin; umělé části těla; pomůcky pro nedoslýchavé a jiné prostředky nošené v ruce nebo na těle anebo implantované v organismu ke kompenzování následků nějaké vady nebo neschopnosti